

నాగరికతే, యుద్ధ దాహ మత్తు రాజు సాధనీయ సాకసగణు మట్టికోళ్లత్తు అదరొందిగి మనేయల్లో ఉధియబేకాద హణ్ణు ముక్కల జీవన క్రమదల్లి పాతివ్వత్త నియంత్రణ మత్తు అదరింద బిడుగడే ఇవెరదర సంఘఫ్టద నాడువే ఈ బగెయ కథనగణు హేచ్చు హేచ్చు స్తుతియాగుత్తు బందివే.

బేటిల్ల కెగాగింతలూ ప్రశ్నలక కథన కుమవన్ను రూపీదిద జుసున జిపణవూ రఘ్య, రోజకవాగిదే. అవన జిపణ వివరగళన్ను కురితు బరెయువుదు విద్యాయసరిగేనొకష్టవేనిసిల్ల. యాకిందరే జ్ఞాన కవిగళు తంతము వివరగళన్ను ఎష్టు సాధ్యపో అష్టన్ను తమ్ము కృతిగళల్లి హేళికొండిరువుదుంటు. అల్లల్లి అవరన్ను కురిత శాసనాధారగటు, ఇతరే కావ్యధార, హస్తక్షర దోరాచిరువదిదే. ఆదరే వచనకారఱే మౌదలాగి కేతనికారరు మత్తు ఇతరే కెలవు ప్రశిధ కవిగళు తమ జిపణన సంగతి కురిత సూచనేగళన్నే కాణిసిల్లవేంటుదు కన్నడ విద్యాయసరిగేల్ల తిళిదిరువుదే ఆగిదే. అవర స్థుగి అవర అంతనామగళశ్చై ఆధార. ఇదేనే ఇరలి జన్మను తన్న పరిజయ కురితు తానే హేళికొండిరువ పద్ధ హిగిదే:

ನರಸಿಂಗನ ಹೊಳೆ ಕುಳ್ಳೋ

ದ್ವಿರಣನ ಸರ್ವಜ್ಞ ಭೂಪನೋಲಗದೊಳಿ ०

ଦିର୍ଘ ଦଂକାଦିଏତିଶୀ କୁ

ಜೀರ್ ಮಂತ್ರಿ ತೊಡಂಕೆ ಕವಿ ಜನಾರ್ಥನ ದೇವಂ||

ఈ ప్రదుర్లై హొయ్యి భర వీరబల్లాళన (1172-1220) ఆత్మయదల్లి ఇద్ద జన్మ యావావ సందబ్ధదల్లి ఎనేను జవాబురిగిన్న నివాహించనిబడన్న కాణిస్తు, నింతిడ్రురే స్నేహ్యాధికారి, కుంతిడ్రురే మత్తి, బరీయలు తోడగిరే కవి జనాదన దేవసందుకోండిన్నానే. ఈ కవియ ఇస్తితరే బిరుదు మత్తు శ్రీమంతికేయ వివరగఱు ఓదుగరు నేనచినల్లిష్టుకొట్టలాగిదమ్మ విపులవాయివే. అనేక శ్రీవ, వ్యోష్టవ కవిగళు తమ్మ కృతి రచనియల్లి ద్వేవ పారమ్పవన్న బిట్టు తమ్మదేనొ ఇల్ల ఎంబంతే హేళోందిద్దరే, జ్యేన కవిగళు తావే ఎల్ల ఎందు హేమ్యింద హేళోందిరువుదుంటి. ఈ కుమదుల్లి సరస్వతియే జన్మన వక్తు అంబోజవన్న సాచుర జాణియాదఖంతి, సోబియాదఖంతి, సుమిత్రేయాదఖంతి ఇవన ఏదూ సంపన్సుతే ఇవన సుక్తుమత్తు ఇద్ద పండిత బింధువగ్రవూ కారణించుంటే విద్వాంసరు హేళురుత్తారే. సోబినిన అభినవ మదనాగిద్ద ఇవనన్న అదే యౌవనస్కి బంద హెణ్ణు మక్కలు నిరంతరాగి ముట్టి, తట్టి, కచ్చి మైయెల్ల గాయగొళించిద్దరంతి. అరమనేయ కవిగళాగిద్దవరిగే, మంత్రిగళాగిద్దవరిగే ఇదు అసహజవేనల్ల, అలభ్యవూ అల్ల. అధికార సంపక్షవిద్దల్లి బిరుదు బముమానగఱు కే హక్కిదే సులభవాగి దక్కువంచుండి.

ಜನ್ಮನು ಬರೆದ ವರದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾವ್ಯಗಳ ಜಿಗೆ ಅವನದೇ ‘ಅನುಭವ ಮುಕುರು’ ಅಥವಾ ‘ಸೃರ ತಂತ್ರ’ ಎಂಬ ಪುಟ್ಟಗ್ರಂಥದಿರುವುದಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಶರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಿಸುಮಾರು ನೂರರಷ್ಟು ವೃತ್ತಜಾತಿ ಪದ್ಗಳು ಸ್ತೀ ಪ್ರರೂಪರ ಅಂಗಗಳ ಕಾಮ, ಪ್ರೇಮ ಸಂಗತಿಗಳು ವಿವರಿಸಲಿಟ್ಟವೆ. ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಜನ್ಮನೇ ಬರೆದನೇ, ಬರೆದಿದ್ದರೇ ಯಾವ ವರ್ಯಸ್ವಾನಸ್ತೋ